

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna
we Wrocławiu

**SRPAWOZDANIE Z EGZAMINU
POTWIERDZAJĄCEGO KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
W ZAKRESIE KWALIFIKACJI
Z PPKWZ 2012**

**przeprowadzonego w 2018 r.
w województwie dolnośląskim i opolskim**

Wrocław 2018

Spis treści

WSTĘP	3
1. Informacje ogólne o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie	3
2. Struktura egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie	3
3. Ustalenie wyników egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie	4
Część I. PRZYGOTOWANIE, ORGANIZACJA I PRZEBIEG EGZAMINU POTWIERDZAJĄCEGO KWALIFIKACJE W ZAWODZIE W 2018 R.	
1. Terminy egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie	6
2. Przygotowanie egzaminu	6
3. Informacja o zdających egzamin	8
4. Organizacja i przebieg części pisemnej egzaminu	9
5. Organizacja i przebieg części praktycznej egzaminu	10
5.1. Informacja o zdających część praktyczną egzaminu	10
5.2. Miejsca części praktycznej egzaminu – ośrodki egzaminacyjne	12
5.3. Egzaminatorzy w części praktycznej egzaminu	12
5.4. Asystenci techniczni w części praktycznej egzaminu	13
5.5. Unieważnienia egzaminu	14
6. Wyniki obserwacji egzaminu	14
7. Komunikowanie wyników egzaminacyjnych	21
8. Udostępnienia do wglądu materiałów egzaminacyjnych	21
Część II. STATYSTYKA WYNIKÓW EGZAMINU – TABELE I WYKRESY	

Sprawozdanie zawiera informacje o przygotowaniu, organizacji, przebiegu i wynikach egzaminu w województwach dolnośląskim i opolskim w 2018 r. i obejmuje dwie części:

Część I. Przygotowanie, organizacja i przebieg egzaminu

Część II. Statystyka wyników egzaminu – tabele i wykresy.

1. Informacje ogólne o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, zwany dalej „egzaminem zawodowym” jest formą oceny poziomu opanowania przez zdających wiadomości i umiejętności z zakresu jednej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, ustalonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie jest przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

Egzamin zawodowy jest przeprowadzany dla:

- uczniów zasadniczych szkół zawodowych i techników oraz uczniów i słuchaczy szkół policealnych,
- absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, techników i szkół policealnych,
- osób, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy,
- osób dorosłych, które ukończyły praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych, jeżeli program przyuczenia do pracy uwzględniał wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

Egzamin zawodowy jest również przeprowadzany jako egzamin eksternistyczny dla osób, które:

- ukończyły gimnazjum albo ośmioletnią szkołę podstawową
oraz
- co najmniej dwa lata kształciły się lub pracowały, w zawodzie, w którym wyodrębniono daną kwalifikację zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego.

Egzamin zawodowy jest przeprowadzany w ciągu całego roku szkolnego w terminie ustalonym przez dyrektora komisji okręgowej, w uzgodnieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Termin egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie dyrektor komisji okręgowej ogłasza na stronie internetowej komisji nie później niż na 5 miesięcy przed ustaloną z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej datą rozpoczęcia egzaminu.

2. Struktura egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie składa się z części pisemnej i części praktycznej.

Część pisemna jest przeprowadzana w formie testu pisemnego, a część praktyczna w formie zadania lub zadań praktycznych.

Część pisemna egzaminu zawodowego jest przeprowadzana:

- z wykorzystaniem arkuszy egzaminacyjnych i kart odpowiedzi,
albo
- z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (po uzyskaniu upoważnienia).

Część pisemna egzaminu trwa 60 minut. Czas trwania części pisemnej egzaminu zawodowego jest określony w *Informatorze o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie*.

Część praktyczna polega na wykonaniu zadania lub zadań egzaminacyjnych, których rezultatem jest wyrób, usługa lub dokumentacja.

Zdający wykonuje zadanie egzaminacyjne zawarte w arkuszu egzaminacyjnym na stanowisku egzaminacyjnym, które zostało przygotowane z uwzględnieniem warunków realizacji kształcenia w danym zawodzie określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach, właściwych dla kwalifikacji wyodrębnionej w tym zawodzie, w zakresie której odbywa się dany egzamin.

Część praktyczna egzaminu zawodowego trwa nie krócej niż 120 minut i nie dłużej niż 240 minut. Czas trwania części praktycznej egzaminu zawodowego dla każdej kwalifikacji jest określony w *Informatorze o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie*, w którym wyodrębniono tę kwalifikację.

Ze względów organizacyjnych wyróżniono cztery modele przeprowadzania części praktycznej:

- d – gdy jedynym rezultatem końcowym jest dokumentacja,
- dk – gdy jedynym rezultatem końcowym jest dokumentacja uzyskana z wykorzystaniem komputera,
- w – gdy rezultatem końcowym jest wyrób lub usługa,
- wk – gdy rezultatem końcowym jest wyrób lub usługa, uzyskana z wykorzystaniem komputera.

Część praktyczną egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, której jedynym rezultatem końcowym jest dokumentacja (forma d i dk), sprawdzają i oceniają egzaminatorzy, wyznaczeni przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, wpisani do ewidencji egzaminatorów w zakresie przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, prowadzonej przez okręgową komisję egzaminacyjną.

Część praktyczną egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, której rezultatem końcowym jest wyrób lub usługa (forma w i wk), obserwują i oceniają obecni w sali egzaminacyjnej egzaminatorzy, wyznaczeni przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego, wpisani do ewidencji egzaminatorów w zakresie przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, prowadzonej przez okręgową komisję egzaminacyjną.

Egzaminator wchodzący w skład zespołu nadzorującego, w obecności pozostałych osób wchodzących w skład tego zespołu, wypełnia karty oceny zdających i ocenia:

- jakość rezultatu końcowego – wyrobu lub usługi oraz związanej z nim dokumentacji pod względem spełnienia wymagań określonych w zadaniu lub zadaniach egzaminacyjnych;
- jakość rezultatu pośredniego – w przypadku gdy jego ocena ma bezpośredni wpływ na ocenę jakości rezultatu końcowego, a nie jest możliwa po wykonaniu zadania lub zadań egzaminacyjnych;
- przebieg wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych pod względem:
 - przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy,
 - zgodności z metodami lub technologiami właściwymi do wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych.

Egzaminatorzy stosują zasady oceniania rozwiązań zadań ustalone przez Centralną Komisję Egzaminacyjną.

3. Ustalenie wyników egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie

Wyniki egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie ustala dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej na podstawie liczby punktów uzyskanych przez zdającego:

- w części pisemnej:
 - po elektronicznym odczytaniu karty odpowiedzi – w przypadku gdy część pisemna egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie jest przeprowadzana z wykorzystaniem arkuszy egzaminacyjnych i kart odpowiedzi,
 - po odczytaniu odpowiedzi zapisanych i zarchiwizowanych w elektronicznym systemie przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie – w przypadku gdy część pisemna egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie jest przeprowadzana z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania tego egzaminu,

- w części praktycznej – po elektronicznym odczytaniu karty oceny.

Zdający zdał egzamin zawodowy, jeżeli uzyskał:

- z części pisemnej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania

oraz

- z części praktycznej – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

Zdający, który zdał egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, otrzymuje świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną. Zdający, który nie zdał egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, otrzymuje informację o wynikach tego egzaminu opracowaną przez okręgową komisję egzaminacyjną.

Zdający, który zdał egzaminy z zakresu wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie oraz posiada poziom wykształcenia wymagany dla danego zawodu, otrzymuje dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe wydawany przez komisję okręgową.

Za bardzo dobrą współpracę w roku 2018 składamy podziękowanie:

- Przewodniczącym zespołów egzaminacyjnych i ich Zastępcom,
- Przewodniczącym i Członkom zespołów nadzorujących,
- Asystentom technicznym,
- Operatorom egzaminu przeprowadzanego z wykorzystaniem elektronicznego systemu,
- Egzaminatorom,
- Kuratorom i Wizytatorom Kuratoriów Oświaty w Opolu i we Wrocławiu,
- Dyrektorom i Pracownikom szkół i placówek, w których przeprowadzono próbne zastosowanie propozycji materiałów egzaminacyjnych,
- Pracownikom organów prowadzących, Dyrektorom i Pracownikom ośrodków doskonalenia nauczycieli i poradni psychologiczno-pedagogicznych uczestniczącym w obserwowaniu przebiegu egzaminów.

1. TERMINY EGZAMINU POTWIERDZAJĄCEGO KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

W 2018 r. egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie został przeprowadzony w województwie dolnośląskim i województwie opolskim w następujących terminach:

w styczniu i lutym 2018 – Sesja 1.

- część pisemna - 11 stycznia 2018 roku,
- część praktyczna w kwalifikacjach, w których jedynym rezultatem jest dokumentacja – 10 stycznia 2018 roku,
- część praktyczna w pozostałych kwalifikacjach – od 12 stycznia do 17 lutego 2018 roku

w czerwcu i lipcu 2018 – Sesja 2.

- część pisemna - 19 czerwca 2018 roku,
- część praktyczna w kwalifikacjach, w których jedynym rezultatem jest dokumentacja – 26 czerwca 2018 roku,
- część praktyczna w pozostałych kwalifikacjach – od 22 czerwca do 4 lipca 2018 roku.

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie został przeprowadzony zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r., poz. 1943 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz.U. z 2015 r., poz. 673 ze zmianami).

Szczegółowe warunki przeprowadzania egzaminu zostały określone w *Informacji o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie obowiązującej w roku szkolnym 2017/2018*.

2. PRZYGOTOWANIE EGZAMINU

Najważniejsze prace związane z przygotowaniem egzaminu w poszczególnych terminach obejmowały:

- opracowanie harmonogramu prac związanych z organizacją i przeprowadzeniem egzaminu przeprowadzanego w każdej sesji,
- rozpatrzenie wniosków o upoważnienie szkół/placówek do zorganizowania części pisemnej egzaminu przeprowadzanej z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu i wniosków o upoważnienie do zorganizowania części praktycznej egzaminu,
- opracowanie instrukcji z zakresu organizacji i przeprowadzania egzaminu oraz instrukcji dla egzaminatorów sprawdzających i oceniających prace egzaminacyjne w ośrodku sprawdzania,
- zorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń dla kandydatów na egzaminatorów,
- przygotowanie wykazów egzaminatorów udostępnianych przewodniczącym zespołów egzaminacyjnych do wyznaczenia egzaminatorów na część praktyczną egzaminu o modelu w i wk,

- przygotowanie materiałów informacyjnych dla przewodniczących zespołów egzaminacyjnych związanych z przygotowaniem, przeprowadzeniem i rozliczeniem części praktycznej egzaminu,
- przygotowanie i przesłanie do ośrodków egzaminacyjnych umów dla egzaminatorów i asystentów technicznych,
- opracowanie logistyczne dystrybucji i redystrybucji rezultatów wykonania zadań egzaminacyjnych w postaci dokumentacji do krajowych ośrodków sprawdzania,
- powołanie zespołów egzaminatorów do sprawdzania i oceniania prac egzaminacyjnych – rezultatów w postaci dokumentacji w zespołach okręgowych w OKE we Wrocławiu oraz współpraca z innymi OKE w zakresie kompletowania zespołów krajowych powoływanych w OKE we Wrocławiu i w innych komisjach,
- przeprowadzenie szkoleń dla przewodniczących zespołów egzaminacyjnych i ich zastępców, egzaminatorów i asystentów technicznych,
- przeprowadzenie szkoleń dla przewodniczących zespołów egzaminacyjnych, przewodniczących zespołów nadzorujących i operatorów do przeprowadzenia części pisemnej egzaminu w formie elektronicznej.

Pełną informację i materiały potrzebne do sprawnego przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w 2018 r. przekazano dyrektorom – przewodniczącym zespołów egzaminacyjnych oraz ich zastępcom, egzaminatorom i asystentom technicznym na szkoleniach przeprowadzonych w dniach:

- 11, 12 i 14 grudnia 2017 – 3 szkolenia z zakresu organizacji egzaminu w terminie styczeń – luty 2018 r.,
- 5, 7 i 11 czerwca 2018 – 3 szkolenia z zakresu organizacji egzaminu w terminie maj – lipiec 2018 r.

Ponadto zorganizowano 5 konferencji dla dyrektorów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych, placówek, podmiotów prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe oraz pracodawców związanych z:

- przygotowaniem egzaminów w terminie maj – lipiec 2018 r. – 2 konferencje przeprowadzone w dniach 14 i 15 marca 2018 r. dla nowo powołanych dyrektorów i organizatorów KKZ,
- organizacją egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w 2018 r. – 3 konferencje przeprowadzone w dniach 9,11 i 12 października 2018 r.

Oprócz dyrektorów szkół, placówek i podmiotów prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe w konferencjach tych wzięli w nich udział zaproszeni goście: wizytatorzy kuratoriów oświaty województw dolnośląskiego i opolskiego oraz przedstawiciele ośrodków doskonalenia nauczycieli i związków zawodowych.

W konferencjach i szkoleniach z zakresu organizacji i przeprowadzenia w 2018 r. egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie wzięło udział łącznie 900 osób.

Szkolenia przewodniczących zespołów egzaminacyjnych, przewodniczących zespołów nadzorujących i operatorów egzaminu dotyczące przygotowania i przeprowadzenia części pisemnej egzaminu w tych szkołach, które zgłosiły się i dostały upoważnienie dyrektora OKE do przeprowadzenia egzaminu z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu, zostały przeprowadzone w następujących terminach:

- 19 grudnia 2017 r. – dla szkół/placówek i podmiotów przeprowadzających egzamin w styczniu 2018 r.,
- 12 czerwca 2018 r. – dla szkół/placówek i podmiotów przeprowadzających egzamin w czerwcu 2018 r.

W szkoleniach wzięły udział 34 osoby.

3. INFORMACJE O ZDAJĄCYCH EGZAMIN

W tabelach 1a i 1b przedstawiono liczby zdających egzamin i zdawalność egzaminu w województwie dolnośląskim i opolskim w dwóch terminach 2018 r. z uwzględnieniem kategorii zdających i typów szkół dla uczniów, słuchaczy i absolwentów.

Liczby przystępujących do egzaminu i zdawalność egzaminu w poszczególnych kwalifikacjach zostały przedstawione w Części II. Sprawozdania.

Tabela 1a. Liczba przystępujących i zdawalność egzaminu w województwie dolnośląskim w 2018 r.

Kategoria zdających	Przystąpili				Zdawalność*
	Razem	Po raz pierwszy		Po raz kolejny	
		Razem	w tym do obu części		
1	2	3	4	5	6
Termin egzaminu: styczeń-luty 2018 r.					
Razem	11591	8025	7743	3566	68,8
– uczniowie/ słuchacze/ absolwenci szkół	11075	7617	7354	3458	68,1
– szkoły policealne	1928	1432	1320	496	67,1
– technika	8835	6075	5932	2760	68,4
– zsz	312	110	102	202	63,7
– absolwenci kkz	516	408	389	108	81,2
Termin egzaminu: czerwiec-lipiec 2018 r.					
Razem	19810	16691	15785	3119	75,2
– uczniowie/ słuchacze/ absolwenci szkół	18795	15749	14880	3046	74,5
– szkoły policealne	2788	2339	2214	449	77,3
– technika	14021	11605	11018	2416	74,7
– zsz	1986	1805	1648	181	69,8
– absolwenci kkz	1015	942	905	73	86,5

*Zdawalność osób, które przystąpiły po raz pierwszy do obu części egzaminu.

Tabela 1b. Liczba przystępujących i zdawalność egzaminu w województwie opolskim w 2018 r.

Kategoria zdających	Przystąpili				Zdawalność*
	Razem	Po raz pierwszy		Po raz kolejny	
		Razem	w tym do obu części		
1	2	3	4	5	6
Termin egzaminu: styczeń-luty 2018 r.					
Razem	5670	4295	4145	1375	75
– uczniowie/ słuchacze/ absolwenci szkół	5148	3831	3712	1317	74,2
– szkoły policealne	475	327	305	148	68,5
– technika	4580	3461	3367	1119	75,3
– zsz	93	43	40	50	30
– absolwenci kkz	522	464	433	58	82
Termin egzaminu: czerwiec-lipiec 2018 r.					
Razem	7257	5975	5789	1282	81
– uczniowie/ słuchacze/ absolwenci szkół	6687	5491	5323	1196	80,4
– szkoły policealne	756	605	583	151	79,6
– technika	5269	4281	4171	988	81,5
– zsz	662	605	569	57	72,8
– absolwenci kkz	570	484	466	86	87,8

*Zdawalność osób, które przystąpiły po raz pierwszy do obu części egzaminu.

Ponadto w okręgu OKE we Wrocławiu w kolejnych sesjach w 2018 r. przystąpiło do egzaminu w trybie eksternistycznym łącznie 327 osób, w tym 191 w terminie styczeń – luty i 136 w terminie czerwiec – lipiec.

Liczby przystępujących do egzaminu w poszczególnych kwalifikacjach zostały przedstawione w Części II. Sprawozdania.

4. ORGANIZACJA I PRZEBIEG CZĘŚCI PISEMNEJ EGZAMINU

W tabelach 2a i 2b przedstawiono liczby zdających i wyniki części pisemnej egzaminu w województwie dolnośląskim i opolskim w dwóch terminach egzaminu przeprowadzonego w 2018 r. z uwzględnieniem kategorii zdających i typów szkół dla uczniów, słuchaczy i absolwentów.

Liczby przystępujących do egzaminu i wyniki części pisemnej egzaminu w poszczególnych kwalifikacjach zostały przedstawione w Części II. Sprawozdania.

Tabela 2a. Liczba przystępujących i zdawalność części pisemnej egzaminu w województwie dolnośląskim w 2018 r.

Kategoria zdających	Przystąpili po raz pierwszy			Przystąpili po raz kolejny		
	Razem	Zaliczyło %	Średni wynik %	Razem	Zaliczyło %	Średni wynik %
Termin egzaminu: styczeń-luty 2018 r.						
Razem	7976	87,7	68,3	1492	51,7	50,2
– uczniowie/ słuchacze/ absolwenci szkół	7577	87,7	68,4	1451	50,9	49,9
– <i>szkoły policealne</i>	1409	90,9	70,4	181	55,8	52,8
– <i>technika</i>	6059	87,4	68,1	1075	50,9	49,8
– <i>zsz</i>	109	63,3	53,3	195	46,7	47,9
– absolwenci kcz	399	87,7	66,8	41	78	59,9
Termin egzaminu: czerwiec-lipiec 2018 r.						
Razem	16594	86,8	67,1	1217	51,6	50
– uczniowie/ słuchacze/ absolwenci szkół	15662	86,4	66,9	1180	51,1	49,9
– <i>szkoły policealne</i>	2320	91,9	72,4	127	61,4	54,3
– <i>technika</i>	11550	87,8	67,3	889	53,4	50,3
– <i>zsz</i>	1792	70,2	56,8	164	30,5	44,2
– absolwenci kcz	932	94	71,1	37	67,6	54,9

Tabela 2b. Liczba przystępujących i zdawalność części pisemnej egzaminu w województwie opolskim w 2018 r.

Kategoria zdających	Przystąpili po raz pierwszy			Przystąpili po raz kolejny		
	Razem	Zaliczyło %	Średni wynik %	Razem	Zaliczyło %	Średni wynik %
Termin egzaminu: styczeń-luty 2018 r.						
Razem	4270	90	70,7	564	55,5	51,6
– uczniowie/ słuchacze/ absolwenci szkół	3813	90,2	71,2	533	55,5	51,6
– <i>szkoły policealne</i>	319	92,2	70,9	41	68,3	55,4
– <i>technika</i>	3451	90,7	71,5	444	54,1	51,2
– <i>zsz</i>	43	30,2	44,3	48	58,3	51,9
– absolwenci kcz	457	88,2	66,7	31	54,8	52
Termin egzaminu: czerwiec-lipiec 2018 r.						
Razem	5948	90,4	69	464	58,8	51,1
– uczniowie/ słuchacze/ absolwenci szkół	5469	90,1	68,7	415	58,6	50,8
– <i>szkoły policealne</i>	601	93,5	70,7	37	64,9	56,5
– <i>technika</i>	4266	92,3	69,9	325	59,4	51
– <i>zsz</i>	602	71,1	58,6	53	49,1	45,6
– absolwenci kcz	479	94,4	72,2	49	61,2	53,7

Za organizację i przebieg części pisemnej egzaminu zawodowego w danej szkole, placówce lub u danego pracodawcy odpowiadał przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, którym był odpowiednio dyrektor danej szkoły, placówki, podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy lub pracodawca albo upoważniony przez niego pracownik.

Za prawidłowy przebieg tej części egzaminu w poszczególnych salach egzaminacyjnych odpowiadały co najmniej dwuosobowe zespoły nadzorujące przebieg części pisemnej, których pracą kierował przewodniczący zespołu nadzorującego – nauczyciel szkoły/placówki, w której był przeprowadzany egzamin. Jeżeli w sali zdawało ponad 30 zdających, na każdych 20 kolejnych zdających w skład zespołu nadzorującego wchodził dodatkowo jeden nauczyciel. W skład zespołu nadzorującego nie mogli wchodzić nauczyciele prowadzący ze zdającymi zajęcia z zakresu kształcenia w zawodzie, w którym był przeprowadzany egzamin. W każdym zespole przynajmniej jeden z członków był nauczycielem zatrudnionym w innej szkole lub placówce, powołanym na mocy porozumienia dyrektorów odpowiednich szkół/placówek.

Uczniowie/słuchacze przystąpili do części pisemnej egzaminu w szkole/placówce, do której uczęszczali, a absolwenci – w szkole, którą ukończyli.

Osoby, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe przystąpiły do egzaminu w miejscu wskazanym przez organizatora tego kursu.

Osoby zdające egzamin zawodowy jako egzamin eksternistyczny przystąpiły do części pisemnej egzaminu w szkole, placówce lub u pracodawcy wskazanych przez dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu.

Na mocy art. 44 z zse ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r., poz. 1943 z późn. zm.) z części pisemnej egzaminu przeprowadzanego w 2018 r. zostało zwolnionych 67 zdających będących laureatami lub finalistami olimpiad i turniejów wiedzy i umiejętności zawodowych.

Z protokołów przebiegu części pisemnej egzaminu w 2018 r. w salach egzaminacyjnych wynika, że z warunków egzaminacyjnych dostosowanych do indywidualnych potrzeb zdających – najczęściej z wydłużonego o 30 minut czasu egzaminu oraz z arkusza z powiększoną czcionką, z arkusza przygotowanego w piśmie Brail, z pomocy nauczyciela wspomagającego w czytaniu lub w czytaniu i pisaniu – miały prawo skorzystać łącznie 2967 zdających; większość zdających nie wykorzystwała wydłużonego czasu egzaminu.

Odnotowano dwa przypadki unieważnienia części pisemnej egzaminu przez przewodniczących zespołów egzaminacyjnych z powodu wniesienia przez zdających na egzamin telefonu komórkowego. Nie odnotowano przypadków rezygnacji z części pisemnej egzaminu.

5. ORGANIZACJA I PRZEBIEG CZĘŚCI PRAKTYCZNEJ EGZAMINU

5.1. Informacje o zdających część praktyczną egzaminu

Część praktyczna dla poszczególnych kwalifikacji odbyła się zgodnie ze szczegółowym harmonogramem ustalonym przez przewodniczących zespołów egzaminacyjnych w terminach ogłoszonych przez Dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu.

W tabelach 3a i 3b przedstawiono liczby zdających i wyniki części praktycznej egzaminu w województwie dolnośląskim i opolskim w dwóch terminach 2018 r. z uwzględnieniem kategorii zdających i typów szkół dla uczniów, słuchaczy i absolwentów.

Liczby przystępujących do egzaminu i wyniki części praktycznej egzaminu w poszczególnych kwalifikacjach zostały przedstawione w Części II. Sprawozdania.

Tabela 3a. Liczba przystępujących i zdawalność części praktycznej egzaminu w województwie dolnośląskim w 2018 r.

Kategoria zdających	Przystąpili po raz pierwszy			Przystąpili po raz kolejny		
	Razem	Zaliczyło %	Średni wynik %	Razem	Zaliczyło %	Średni wynik %
Termin egzaminu: styczeń-luty 2018 r.						
Razem	7792	73,3	80	2387	49,4	68,6
– uczniowie/ słuchacze/ absolwenci szkół	7394	72,6	79,5	2317	48,7	68,2
– <i>szkoły policealne</i>	1343	70,2	77,7	361	50,4	67,5
– <i>technika</i>	5948	72,7	79,7	1934	47,8	68,1
– <i>zsz</i>	103	93,2	92,3	22	95,5	90,2
– absolwenci kzk	398	87,9	89,6	70	71,4	81,8
Termin egzaminu: czerwiec-lipiec 2018 r.						
Razem	15882	82,3	85,5	2186	46,9	68,5
– uczniowie/ słuchacze/ absolwenci szkół	14967	81,8	85,2	2144	46,6	68,4
– <i>szkoły policealne</i>	2233	80,3	83,7	352	55,4	71
– <i>technika</i>	11073	80,5	84,6	1764	44,4	67,6
– <i>zsz</i>	1661	92,7	91,2	28	75	81,6
– absolwenci kzk	915	90,8	90,8	42	64,3	76,5

Tabela 3b. Liczba przystępujących i zdawalność części praktycznej egzaminu w województwie opolskim w 2018 r.

Kategoria zdających	Przystąpili po raz pierwszy			Przystąpili po raz kolejny		
	Razem	Zaliczyło %	Średni wynik %	Razem	Zaliczyło %	Średni wynik %
Termin egzaminu: styczeń-luty 2018 r.						
Razem	4170	79,9	84,2	959	51,6	69,3
– uczniowie/ słuchacze/ absolwenci szkół	3730	78,8	83,3	926	51,4	69,2
– <i>szkoły policealne</i>	313	70,6	77,5	119	45,4	64,7
– <i>technika</i>	3377	79,5	83,9	804	52,1	69,8
– <i>zsz</i>	40	80	84,4	3	100	97,7
– absolwenci kzk	440	89,5	91,4	33	57,6	70,7
Termin egzaminu: czerwiec - lipiec 2018 r.						
Razem	5816	86,8	88,1	906	50,8	69,5
– uczniowie/ słuchacze/ absolwenci szkół	5345	86,4	87,9	864	51,6	69,8
– <i>szkoły policealne</i>	587	81,9	83,8	128	57,8	69,8
– <i>technika</i>	4186	85,8	87,8	728	50,1	69,6
– <i>zsz</i>	572	95,8	92,9	8	87,5	89,5
– absolwenci kzk	471	91,3	90,8	42	33,3	64,2

Z protokołów przebiegu części praktycznej egzaminu w salach egzaminacyjnych wynika, że

- z warunków egzaminacyjnych dostosowanych do indywidualnych potrzeb zdających – najczęściej z wydłużonego czasu o 30 minut, z arkusza z powiększoną czcionką, z arkusza przygotowanego w piśmie Brajl, z pomocy nauczyciela wspomagającego w czytaniu lub w czytaniu i pisaniu (za zgodą dyrektora OKE) – miało prawo skorzystać łącznie 2967 osób. Większość zdających nie wykorzystała wydłużonego czasu egzaminu;
- 38 zdających zrezygnowało z wykonania zadania egzaminacyjnego;
- przewodniczący zespołów egzaminacyjnych unieważnili część praktyczną egzaminu pięciu zdającym: czterem z powodu wniesienia telefonu komórkowego, jednemu z powodu zakłócania przebiegu egzaminu.

5.2. Miejsca przeprowadzania części praktycznej egzaminu - ośrodki egzaminacyjne

Część praktyczna egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie odbywała się w ośrodkach egzaminacyjnych, którymi stały się upoważnione szkoły/placówki kształcenia zawodowego, organizatorzy kwalifikacyjnych kursów zawodowych lub upoważnieni pracodawcy.

Dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu upoważnił te szkoły, placówki, organizatorów kwalifikacyjnych kursów zawodowych albo pracodawców, którzy posiadali warunki zapewniające prawidłowy przebieg części praktycznej egzaminu, a w szczególności:

- zapewniali warunki realizacji kształcenia w danym zawodzie, określone w podstawie programowej kształcenia w zawodach,
- zapewniali warunki do samodzielnego wykonywania zadań egzaminacyjnych zawartych w arkuszu egzaminacyjnym, z uwzględnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy oraz warunków socjalnych,
- zapewniali zdającym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi przystąpienie do egzaminu zawodowego w warunkach dostosowanych do ich potrzeb i możliwości,
- zapewniali zdającym pierwszą pomoc.

Uczniowie/słuchacze przystąpili do części praktycznej egzaminu w szkole/placówce, do której uczęszczali lub w miejscu praktycznej nauki zawodu, a absolwenci – w szkole, którą ukończyli lub w miejscu praktycznej nauki zawodu.

Osoby, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe przystąpiły do egzaminu w miejscu wskazanym przez organizatora tego kursu.

Osoby zdające egzamin zawodowy jako egzamin eksternistyczny przystąpiły do części praktycznej egzaminu w szkole, placówce lub u pracodawcy wskazanych przez dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu.

Za organizację i przebieg części praktycznej egzaminu zawodowego w upoważnionej szkole, placówce lub u upoważnionego organizatora kwalifikacyjnego kursu zawodowego lub u upoważnionego pracodawcy, zwanych dalej "ośrodkiem egzaminacyjnym", odpowiadał przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, którym był odpowiednio dyrektor szkoły lub placówki lub podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy lub pracodawca albo upoważniony przez niego pracownik.

Za przeprowadzenie i prawidłowy przebieg części praktycznej egzaminu w poszczególnych salach/miejscach egzaminacyjnych były odpowiedzialne zespoły nadzorujące przebieg części praktycznej, powoływane przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego. Pracą każdego zespołu kierował przewodniczący zespołu nadzorującego. Skład co najmniej dwuosobowego zespołu nadzorującego zależał od formy (modelu) części praktycznej egzaminu z zakresu danej kwalifikacji:

- dla części praktycznej egzaminu przeprowadzanego w zakresie kwalifikacji o modelu d i dk w skład zespołu wchodziło dwóch nauczycieli nieprowadzących ze zdającymi zajęć z zakresu kształcenia w zawodzie, w którym był przeprowadzany egzamin, przy czym jeden z nich to nauczyciel szkoły/placówki, w której był przeprowadzany egzamin, drugi spoza tej szkoły/placówki (jeżeli liczba zdających w Sali przekroczyła 20 osób na każdych kolejnych 10 zdających był powoływany dodatkowo jeden nauczyciel),
- dla części praktycznej egzaminu przeprowadzanego w zakresie kwalifikacji o modelu w i wk w skład zespołu wchodził jeden nauczyciel szkoły/placówki, w której był przeprowadzany egzamin, nieprowadzący zajęć ze zdającymi z zakresu kształcenia w zawodzie, w którym był przeprowadzany egzamin oraz egzaminator.

5.3. Egzaminatorzy w części praktycznej egzaminu

Część praktyczną egzaminu, której rezultatem był wyrób lub usługa (model w i wk) obserwowali i oceniali obecni w sali egzaminacyjnej egzaminatorzy, stosując opracowane przez CKE zasady oceniania.

Egzaminatorzy wchodziłi w skład zespołów nadzorujących egzamin. Zostali wyznaczeni przez przewodniczących zespołów egzaminacyjnych spośród tych egzaminatorów, którzy zostali ujęci w wykazie egzaminatorów udostępnionym przewodniczącym zespołów egzaminacyjnych przez dyrektora okręgowej komisji.

W obserwacji i ocenie rezultatów końcowych i/lub pośrednich oraz przebiegu wykonania zadań egzaminacyjnych dla kwalifikacji o modelu części praktycznej w i wk uczestniczyło we wszystkich terminach egzaminu 1231 egzaminatorów.

Część praktyczną egzaminu zawodowego dla kwalifikacji, których jedynym rezultatem końcowym była dokumentacja – model d i dk – oceniali egzaminatorzy powołani przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej do pracy w zespołach egzaminatorów w ośrodkach sprawdzania.

Prace z egzaminów w zakresie wybranych kwalifikacji zostały podzielone pomiędzy okręgowe komisje egzaminacyjne i były sprawdzane w ośrodkach krajowych, zorganizowanych na terenie poszczególnych komisji okręgowych z udziałem egzaminatorów rekomendowanych z innych komisji.

W 2018 r. w ośrodku sprawdzania OKE we Wrocławiu pracowało łącznie 362 egzaminatorów z OKE we Wrocławiu i rekomendowanych z innych komisji okręgowych.

Nad sprawnym przebiegiem procesu sprawdzania i oceniania rezultatów czuwali koordynatorzy – eksperci Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu, wyznaczeni przez dyrektora OKE we Wrocławiu.

Egzaminatorzy oceniali jakość rezultatów stosując zasady oceniania ustalone przez Centralną Komisję Egzaminacyjną.

W Tabeli 4. zestawiono liczby zatrudnionych egzaminatorów w poszczególnych terminach przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie z uwzględnieniem modelu części praktycznej.

Tabela 4. Liczba zatrudnionych egzaminatorów w poszczególnych terminach przeprowadzania egzaminu

Termin egzaminu	Liczba zatrudnionych egzaminatorów		Razem
	model w i wk części praktycznej egzaminu	model d i dk części praktycznej egzaminu	
styczeń – luty 2018	376	211	587
czerwiec – lipiec 2018 r.	855	214	1069
łącznie w roku 2018	1231	425	1656

5.4. Asystenci techniczni w części praktycznej egzaminu

Asystenci techniczni zostali wyznaczeni przez przewodniczących zespołów egzaminacyjnych jako osoby odpowiedzialne za przygotowanie stanowisk egzaminacyjnych na część praktyczną egzaminu w kwalifikacjach o modelu części praktycznej w, wk i dk.

Przy organizacji i przeprowadzaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie pracowało łącznie 2004 asystentów technicznych.

Zadania asystenta technicznego obejmowały również nadzór nad sprawnym funkcjonowaniem w czasie egzaminu sprzętu, maszyn i urządzeń wykorzystywanych na stanowiskach egzaminacyjnych (zgodnie z wyposażeniem stanowiska egzaminacyjnego dla danej kwalifikacji), usuwanie ewentualnych awarii sprzętu, maszyn i urządzeń oraz usunięcie ze stanowisk po egzaminie rezultatów wykonania zadania przez zdających (zgodnie ze wskazaniem dla danego zadania/kwalifikacji).

Tabela 4. Liczba zatrudnionych asystentów technicznych w poszczególnych terminach przeprowadzania egzaminu

Termin egzaminu	Liczba zatrudnionych asystentów		Razem
	model w i wk części praktycznej egzaminu	model dk części praktycznej egzaminu	
styczeń – luty 2018	378	355	733
czerwiec – lipiec 2018 r.	874	397	1271
łącznie w roku 2018	1252	752	2004

5.5. Unieważnienia egzaminu

Na podstawie z art. 44zzzp i art. 44zzzq ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty unieważnionych zostało 96 egzaminów.

Unieważniający	Przyczyna	Liczba zdających, którym unieważniono	
		część pisemną egzaminu	część praktyczną egzaminu
PZE	wniesienie urządzenia telekomunikacyjnego	2	4
PZE	zakłócanie prawidłowego przebiegu egzaminu	0	1
Dyrektor OKE	z urzędu – naruszenie przepisów, w tym błędy w przygotowaniu stanowisk do egzaminu	2	44
Dyrektor OKE	uznanie zastrzeżeń zdających do przebiegu egzaminu	1	0
Dyrektor OKE	uznanie zgłoszonej przez egzaminatora niesamodzielności pracy – zdający korzystali z rozwiązań innego zdającego	0	42
		5	91

6. WYNIKI OBSERWACJI EGZAMINU

W obserwacji egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego w 2018 r. wzięło udział 458 osób (232 w województwie dolnośląskim, 226 w województwie opolskim), w tym w obserwacji części pisemnej 125, a w części praktycznej 333 osoby.

Wśród nich przede wszystkim upoważnieni przez Dyrektora OKE we Wrocławiu:

- wizytatorzy Kuratorium Oświaty we Wrocławiu i Kuratorium Oświaty w Opolu,
- przedstawiciele organów prowadzących szkoły/placówki,
- przedstawiciele placówek doskonalenia nauczycieli,
- eksperci Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu.

Tabela 5a. Liczba obserwatorów części pisemnej egzaminu w 2018 r. w województwie dolnośląskim i opolskim

Termin egzaminu	Liczba obserwatorów	
	województwo dolnośląskie	województwo opolskie
styczeń – luty 2018	23	34
czerwiec – lipiec 2018 r.	17	51
łącznie w roku 2018	40	85

Tabela 5b. Liczba obserwatorów części praktycznej egzaminu

Termin egzaminu	Liczba obserwatorów	
	województwo dolnośląskie	województwo opolskie
styczeń – luty 2018 r.	94	76
czerwiec – lipiec 2018 r.	98	65
łącznie w roku 2018	192	141

Obserwatorzy wypełnili ankiety, które zostały przekazane do Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej.

6.1. Wyniki obserwacji części pisemnej egzaminu

Wyniki ankiet z obserwacji części pisemnej egzaminu przeprowadzanej z wykorzystaniem arkuszy i kart odpowiedzi zostały przedstawione w Tabeli 6a.

Wyniki ankiet z obserwacji części pisemnej egzaminu przeprowadzanej z wykorzystaniem elektronicznego systemu zostały przedstawione w Tabeli 6b.

Tabela 6a. Wyniki ankiet z obserwacji części pisemnej egzaminu przeprowadzanej z wykorzystaniem arkuszy i kart odpowiedzi

LP	STWIERDZENIE	styczeń 2018				czerwiec 2018			
		TAK %	NIE %	NIE DOT. %	BRAK ODP. %	TAK %	NIE %	NIE DOT. %	BRAK ODP. %
1	Zdający zgłosili się na egzamin co najmniej na 30 minut przed godziną jego rozpoczęcia.	97,0	3,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
2	Materiały egzaminacyjne były właściwie zabezpieczone, pakiety z arkuszami były nienaruszone.	100,0	0,0	0,0	0,0	97,8	0,0	0,0	2,2
3	PZE, w obecności przedstawicieli zdających, przekazał przewodniczącym ZN arkusze egzaminacyjne i karty odpowiedzi w liczbie odpowiadającej liczbie zdających w poszczególnych salach.	100,0	0,0	0,0	0,0	95,7	2,2	0,0	2,2
4	Odległość pomiędzy indywidualnymi stanowiskami egzaminacyjnymi zdających (osobnymi stolikami) zapewniała samodzielną pracę zdających.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
5	Przypomniano zdającym o zakazie wnoszenia i używania w sali urządzeń telekomunikacyjnych.	100,0	0,0	0,0	0,0	97,8	2,2	0,0	0,0
6	Przypomniano zdającym o możliwości posiadania w sali kalkulatorów.	93,9	0,0	0,0	6,1	93,5	4,3	0,0	2,2
7	Zdający wchodzili do sali po okazaniu dowodu tożsamości oraz losowali numer stanowiska.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
8	Zdający otrzymali kartki ze swoimi danymi.	100,0	0,0	0,0	0,0	97,8	0,0	0,0	2,2
9	Przewodniczący ZN poinformował zdających o obowiązku zapoznania się z instrukcją dla zdającego.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
10	Przewodniczący ZN przypomniał zdającym o sposobie oznaczenia arkusza i karty odpowiedzi.	100,0	0,0	0,0	0,0	95,7	2,2	0,0	2,2
11	Arkusze egzaminacyjne i karty odpowiedzi były kompletne (żaden zdający nie zgłosił braków lub innych zastrzeżeń).	97,0	3,0	0,0	0,0	97,8	0,0	0,0	2,2

12	Po rozdaniu arkuszy egzaminacyjnych spóźnieni zdający nie zostali wpuszczeni do sali egzaminacyjnej.	3,0	3,0	93,9	0,0	10,9	0,0	89,1	0,0
13	Przewodniczący ZN ogłosił i zapisał na tablicy/planszy czas rozpoczęcia i zakończenia pracy przez zdających.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
14	Jeden z członków ZN zabezpieczył nadmierowe lub wybrakowane materiały egzaminacyjne.	60,6	0,0	33,3	6,1	54,3	0,0	41,3	4,3
15	Zdający zgłaszali wcześniejsze zakończenie pracy (lub rezygnację z dalszej pracy) przez podniesienie ręki.	90,9	0,0	3,0	6,1	91,3	0,0	2,2	6,5
16	Na 15 minut przed zakończeniem egzaminu przewodniczący ZN poinformował zdających, ile czasu pozostało do zakończenia egzaminu.	87,9	0,0	12,1	0,0	87,0	2,2	10,9	0,0
17	Po upływie czasu przeznaczonego na egzamin PZN ogłosił zakończenie egzaminu i polecił odłożenie kart odpowiedzi na brzeg stolika, stroną zadrukowaną do blatu.	45,5	0,0	54,5	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0
18	Zdający pozostali na swoich miejscach, dopóki członkowie ZN nie zezwolili im na opuszczenie sali.	75,8	0,0	24,2	0,0	71,7	0,0	28,3	0,0
19	Członkowie ZN odbierali od zdających karty odpowiedzi i sprawdzali w ich obecności kompletność kodowania.	97,0	3,0	0,0	0,0	97,8	0,0	0,0	2,2
20	Członkowie ZN, w obecności co najmniej jednego przedstawiciela zdających, uporządkowali karty zgodnie z listą zdających w danej kwalifikacji.	97,0	3,0	0,0	0,0	97,8	0,0	0,0	2,2
21	PZN, w obecności co najmniej jednego przedstawiciela zdających, umieścił w kopercie karty odpowiedzi, zakleił kopertę i opisał.	97,0	3,0	0,0	0,0	97,8	0,0	0,0	2,2
22	PZN sporządził protokół przebiegu części pisemnej.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
23	PZN przekazał materiały przewodniczącemu ZE.	97,0	0,0	0,0	3,0	97,8	0,0	0,0	2,2
24	PZE sprawdził kompletność dokumentacji egzaminacyjnej z danej sali w obecności PZN, sporządził protokół zbiorczy oraz przygotował materiały do przekazania do OKE.	100,0	0,0	0,0	0,0	95,7	2,2	0,0	2,2
25	Zdający wykonywali zadania samodzielnie, nie zakłócali sobie nawzajem pracy.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
26	Zdający korzystali z kalkulatorów.	78,8	18,2	0,0	3,0	78,3	21,7	0,0	0,0
27	Członkowie ZN w czasie egzaminu nie udzielali zdającym wyjaśnień dotyczących zadań egzaminacyjnych, nie dyskutowali ze zdającymi, nie zaglądali do ich arkuszy.	100,0	0,0	0,0	0,0	97,8	2,2	0,0	0,0
28	Członkowie ZN w czasie trwania egzaminu przebywali cały czas w sali egzaminacyjnej.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
29	Członkowie ZN natychmiast reagowali na niewłaściwe zachowanie zdających.	9,1	0,0	90,9	0,0	2,2	0,0	97,8	0,0

Tabela 6b. Wyniki ankiet z obserwacji części pisemnej egzaminu przeprowadzanej z wykorzystaniem elektronicznego systemu

LP	STWIERDZENIE	styczeń 2017				czerwiec 2017			
		TAK %	NIE %	NIE DOT. %	BRAK ODP. %	TAK %	NIE %	NIE DOT. %	BRAK ODP. %
1	Zdający zgłosili się na egzamin co najmniej na 30 minut przed godziną jego rozpoczęcia.	90,0	10,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0

2	Odległość pomiędzy indywidualnymi stanowiskami egzaminacyjnymi zdających (osobnymi stolikami z komputerami) zapewniała samodzielną pracę zdających.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
3	Ustawienie komputerów uniemożliwiało innym zdającym dostęp do zawartości ekranów ich monitorów.	90,0	10,0	0,0	0,0	80,0	20,0	0,0	0,0
4	Przypomniano zdającym o zakazie wnoszenia i używania w sali urządzeń telekomunikacyjnych.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
5	Przypomniano zdającym o możliwości posiadania w sali kalkulatorów.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
6	Zdający wchodzili do sali pojedynczo po okazaniu dowodu tożsamości oraz losowali numer stanowiska.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
7	Zdający otrzymali kartki identyfikacyjne z danymi oraz nazwą użytkownika i hasłem (<i>przynajmniej formatu A5 – do wykonywania ewentualnych obliczeń</i>).	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
8	Przewodniczący ZN poinformował zdających o przebiegu egzaminu oraz o sposobie zakończenia egzaminu i uzyskania informacji o liczbie poprawnie udzielonych odpowiedzi.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
9	Przewodniczący ZN polecił zdającym sprawdzenie zgodności otrzymanych danych.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
10	Przewodniczący ZN polecił zdającym zapoznanie się z udostępnioną w systemie lub wydrukowaną <i>Instrukcją posługiwania się Informatycznym Systemem Zdawania Egzaminów</i> .	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
11	Przewodniczący ZN polecił zdającym zalogowanie się do systemu i wybranie egzaminu.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
12	Sprawdzono po zalogowaniu się zdających do systemu na każdym stanowisku poprawność wyboru przez zdającego egzaminu.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
13	Indywidualne stanowiska funkcjonowały poprawnie (żaden zdający nie zgłosił nieprawidłowości).	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
14	Po zalogowaniu się zdających do systemu spóźnieni zdający nie zostali wpuszczeni do sali egzaminacyjnej.	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
15	PZN poinformował zdających, że czas rozpoczęcia i zakończenia pracy przez zdających i informacje o liczbie udzielonych odpowiedzi będą wyświetlały się na bieżąco na ekranach ich komputerów.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
16	Zdający zgłaszali wcześniejsze zakończenie pracy (lub rezygnację z dalszej pracy) przez podniesienie ręki.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
17	PZN zezwalał zdającemu na opuszczenie sali po uprzednim potwierdzeniu przez operatora, że egzamin dla tego zdającego został zakończony.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
18	W czasie egzaminu PZN przypomniał zdającym o konieczności kontrolowania wyświetlającego się na monitorze komputera czasu trwania egzaminu.	100,0	0,0	0,0	0,0	90,0	10,0	0,0	0,0
19	PZN ogłosił zakończenie egzaminu po uzyskaniu informacji od operatora o zakończeniu egzaminu dla wszystkich zdających.	50,0	50,0	0,0	0,0	70,0	30,0	0,0	0,0

20	Członkowie ZN sprawdzali w obecności zdających poprawność zakończenia egzaminu.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
21	Zdający pozostali na swoich miejscach, dopóki członkowie ZN nie zezwolili im na opuszczenie sali.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
22	Członkowie ZN, w obecności co najmniej jednego przedstawiciela zdających, byli obecni przy nagrywaniu na płytę DVD zarchiwizowanego Wirtualnego Serwera Egzaminacyjnego i na nośnik USB zaszyfrowanego pliku z wynikami egzaminu.	70,0	30,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
23	PZN, w obecności co najmniej jednego przedstawiciela zdających sprawdził jakość zapisu, opisał płytę DVD, umieścił ją w kopercie, zakleił i opisał kopertę.	80,0	20,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
24	PZN sporządził protokół przebiegu części pisemnej.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
25	PZN przekazał materiały przewodniczącemu ZE.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
26	PZE sprawdził kompletność dokumentacji egzaminacyjnej z danej sali w obecności PZN, sporządził protokół zbiorczy oraz przygotował materiały do przekazania do OKE.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
27	Zdający wykonywali zadania samodzielnie, nie zakłócali sobie nawzajem pracy.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
28	Zdający korzystali z kalkulatorów.	80,0	20,0	0,0	0,0	70,0	30,0	0,0	0,0
29	Członkowie ZN nie udzielali zdającym wyjaśnień dotyczących zadań egzaminacyjnych, nie dyskutowali ze zdającymi, nie zaglądali do prac zdających widocznych na ekranach monitorów ich komputerów.	100,0	0,0	0,0	0,0	90,0	10,0	0,0	0,0
30	Członkowie ZN w czasie trwania egzaminu przebywali cały czas w sali egzaminacyjnej.	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
31	Członkowie ZN natychmiast reagowali na niewłaściwe zachowanie zdających.	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0

6.2. Wyniki obserwacji części praktycznej egzaminu

Tabela 7. Wyniki ankiet z obserwacji części praktycznej egzaminu

LP	STWIERDZENIE	styczeń – luty 2018				czerwiec - lipiec 2018			
		TAK %	NIE %	NIE DOT. %	BRAK ODP. %	TAK %	NIE %	NIE DOT. %	BRAK ODP. %
1	Zdający zgłosili się na egzamin co najmniej na 30 minut przed godziną jego rozpoczęcia.	91,7	5,3	0,0	3,0	89,3	9,8	0,0	0,9
2	Materiały egzaminacyjne były właściwie zabezpieczone.	97,0	0,0	0,0	3,0	97,3	0,9	0,0	1,8
3	PZE, w obecności przewodniczącego ZN i zdających otworzył pakiety z materiałami egzaminacyjnymi, a następnie przekazał je przewodniczącemu ZN w liczbie odpowiadającej liczbie zdających w poszczególnych salach.	97,0	0,0	0,0	3,0	96,4	2,7	0,0	0,9
4	Miejsce egzaminowania było urządzone i wyposażone w sposób zapewniający samodzielność pracy zdających.	97,7	0,0	0,0	2,3	99,1	0,0	0,0	0,9

5	Przypomniano zdającym o zakazie wnoszenia i używania urządzeń telekomunikacyjnych.	96,2	0,8	0,0	3,0	99,1	0,0	0,0	0,9
6	Wszyscy zdający byli ubrani w ubrania robocze.	20,5	0,0	70,5	9,1	54,5	0,9	43,8	0,9
7	Zdający wchodzili do sali po okazaniu dowodu tożsamości i losowali stanowiska egzaminacyjne.	96,2	0,0	0,0	3,8	99,1	0,0	0,0	0,9
8	Przewodniczący ZN poinformował zdających o przebiegu egzaminu, zasadach zachowania się podczas i po zakończeniu egzaminu.	97,0	0,0	0,0	3,0	99,1	0,0	0,0	0,9
9	Przewodniczący ZN poinformował zdających, w jaki sposób należy zgłosić gotowość do oceny wykonania polecenia zapisanego w treści zadania „złoś gotowość przez podniesienie ręki”	43,9	0,8	44,7	10,6	72,3	0,0	26,8	0,9
10	Instruktaż stanowiskowy obejmował omówienie wyposażenia i stanowiska egzaminacyjnego.	63,6	0,0	30,3	6,1	84,8	0,0	14,3	0,9
11	W instruktażu stanowiskowym zwrócono uwagę na te elementy stanowiska egzaminacyjnego, które mają wpływ na bezpieczeństwo i higienę pracy oraz określono zagrożenia i sposoby ochrony przed tymi zagrożeniami.	59,8	0,0	34,1	6,1	83,0	0,0	16,1	0,9
12	Przewodniczący ZN poinformował zdających o obowiązku zapoznania się z instrukcją na pierwszej stronie arkusza, sprawdzenia kompletności arkusza, sposobie oznaczenia arkusza i karty oceny.	97,7	0,0	0,0	2,3	99,1	0,0	0,0	0,9
13	Równocześnie z rozdaniem arkuszy przewodniczący ZN przekazał egzaminatorowi kopertę z kryteriami oceniania.	4,5	0,0	87,9	7,6	0,0	0,0	99,1	0,9
14	Członkowie ZN nadzorowali oznaczanie przez zdających kart oceny i arkuszy, następnie zebrali karty oceny. PZN przekazał je egzaminatorowi.	34,1	0,8	53,8	11,4	72,3	0,0	25,9	1,8
15	PZN zabezpieczył nadmiarowe lub wybrakowane materiały egzaminacyjne.	59,1	0,0	29,5	11,4	88,4	0,9	8,0	2,7
16	PZN ogłosił zdającym 10 minutowy czas na zapoznanie się z zadaniem egzaminacyjnym, materiałami i stanowiskiem.	52,3	0,8	42,4	4,5	34,8	1,8	58,0	5,4
17	Przewodniczący ZN ogłosił i zapisał na tablicy/planszy czas rozpoczęcia i zakończenia pracy przez zdających.	97,0	0,8	0,0	2,3	98,2	0,9	0,0	0,9
18	Przewodniczący ZN odbierał od zdających zgłoszenia gotowości przekazania do oceny wykonania polecenia zapisanego w treści zadania „złoś gotowość przez podniesienie ręki” i ustalał kolejność dokonywania oceny przez egzaminatora.	97,7	0,0	0,0	2,3	98,2	0,0	0,0	1,8
19	Zdający zgłaszali wcześniejsze zakończenie pracy (lub rezygnację z dalszej pracy) przez podniesienie ręki.	28,8	0,0	62,1	9,1	63,4	0,0	34,8	1,8
20	Na 30 minut przed zakończeniem egzaminu przewodniczący ZN poinformował zdających, ile czasu pozostało do zakończenia egzaminu.	92,4	0,0	5,3	2,3	91,1	0,9	4,5	3,6
21	Po ogłoszeniu zakończenia egzaminu przewodniczący ZN polecił zdającym pozostanie na stanowiskach i w ich obecności sprawdzał kompletność arkuszy i rezultatów wykonania zadania.	50,8	1,5	39,4	8,3	62,5	0,0	33,0	4,5

22	Zdający opuszczali salę po uzyskaniu zgody od przewodniczącego ZN, pozostawiając na stanowisku arkusz egzaminacyjny oraz rezultaty wykonania zadania.	53,8	1,5	40,2	4,5	52,7	0,9	43,8	2,7
23	Po wyjściu zdających z sali egzaminator, w obecności członków ZN oceniał rezultaty wykonania zadania posługując się kryteriami oceny.	94,7	0,8	0,0	4,5	93,8	1,8	0,0	4,5
24	Przewodniczący ZN zakleił w bezpiecznej kopercie karty oceny, kryteria oceniania, arkusze egzaminacyjne w obecności członka ZN (egzaminatora) oraz przekazał kopertę PZE wraz z dokumentacją z egzaminu. (dotyczy formy egzaminu w i wk)	34,1	2,3	56,8	6,8	69,6	0,0	28,6	1,8
25	Przewodniczący ZN zakleił w bezpiecznej kopercie arkusze egzaminacyjne zdających, karty oceny w obecności członka ZN i co najmniej jednego zdającego oraz przekazał kopertę PZE wraz z dokumentacją z egzaminu. (dotyczy formy egzaminu d i dk)	31,1	0,0	56,1	12,9	72,3	0,0	25,9	1,8
26	PZE w obecności egzaminatora i ZN sprawdził kompletność materiałów przekazanych przez przewodniczącego ZN.	66,7	0,0	22,0	11,4	38,4	0,0	47,3	14,3
27	Zdający wykonywali zadania samodzielnie, nie zakłócali sobie nawzajem pracy.	60,6	0,0	22,7	16,7	92,9	0,0	0,0	7,1
28	Członkowie ZN w czasie egzaminu nie udzielali zdającym wyjaśnień dotyczących zadań egzaminacyjnych, nie dyskutowali ze zdającymi, nie zaglądali do ich arkuszy.	97,7	0,0	0,0	2,3	99,1	0,0	0,0	0,9
29	Członkowie ZN oraz egzaminator w czasie trwania egzaminu przebywali cały czas w sali egzaminacyjnej.	96,2	1,5	0,0	2,3	97,3	1,8	0,0	0,9
30	Członkowie ZN natychmiast reagowali na niewłaściwe zachowanie zdających.	94,7	0,0	3,0	2,3	99,1	0,0	0,0	0,9
31	Egzaminator miał możliwość obserwowania i oceniania przebiegu wykonywania zadania przez wszystkich zdających.	3,8	1,5	91,7	3,0	6,3	0,0	91,1	2,7
32	Egzaminator podczas egzaminu nie ujawniał kryteriów oceniania pozostałym osobom przebywającym w sali egzaminacyjnej.	33,3	0,0	54,5	12,1	71,4	0,0	26,8	1,8
33	Członkowie ZN nie porozumiewali się z egzaminatorem w czasie oceniania przebiegu i rezultatów wykonania zadania.	31,1	0,0	56,8	12,1	72,3	0,0	25,9	1,8
34	Przez cały czas trwania egzaminu był w ośrodku egzaminacyjnym obecny asystent techniczny, który zapewniał prawidłowe działanie maszyn i urządzeń oraz specjalistycznego sprzętu.	31,8	0,0	56,1	12,1	72,3	0,0	25,9	1,8

6.3. Podsumowanie wyników obserwacji i analizy dokumentacji egzaminacyjnej przekazanej do OKE

W czasie obserwacji nie stwierdzono przypadków, które wskazywały na naruszenie przepisów mogących mieć wpływ na wyniki egzaminu zdających.

Uwagi obserwatorów zawarte w arkuszu obserwacji w dwudziestu przypadkach stały się podstawą postępowania wyjaśniającego zgłaszane nieprawidłowości. Po wyjaśnieniach złożonych przez przewodniczących zespołów egzaminacyjnych sprawę zakończono na pouczeniu.

Na podstawie analizy dokumentacji przekazanej do Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu stwierdzono, że przekazana dokumentacja egzaminacyjna była sporządzona na ogół poprawnie i kompletnie.

Zaobserwowano nieliczne przypadki błędów, które powinny być wyeliminowane:

1. w wykazach zdających:

- dopisywanie zdających bez zgody OKE (nieuprawnionych do przystąpienia w danym terminie),
 - błędy w danych zdających (numery PESEL),
 - braki podpisów zdających (potwierdzenie obecności, instruktaż stanowiskowy),
 - brak zaznaczonego dostosowania warunków/formy,
 - brak informacji o rezygnacji zdających,
2. w protokołach z egzaminów:
 - błędne informacje o składzie ZN (np. sugerujące, że brakuje nauczyciela z innej szkoły, miejsce zatrudnienia członka ZN – „emeryt”),
 - brak pełnej informacji o dostosowaniach (dane niespójne z przekazanymi do OKE),
 - brak informacji o wystąpieniu przypadków szczególnych w przebiegu egzaminu,
 3. w oznaczaniu bezpiecznych kopert i pakowaniu materiałów egzaminacyjnych zdających:
 - błędy w opisie kopert lub brak opisu,
 - niezłączenie do dokumentacji zdających rozwiązań w formie elektronicznej,
 - niezłączenie arkuszy zdających z części praktycznej egzaminu.

7. KOMUNIKOWANIE WYNIKÓW EGZAMINACYJNYCH

Szkoły otrzymały wyniki egzaminów swoich uczniów (słuchaczy) i absolwentów za pomocą *internetowego serwisu dyrektora szkoły*.

Do macierzystych szkół zdających zostały wysłane świadectwa potwierdzające kwalifikację w zawodzie oraz dyplomy dla absolwentów szkół, jeżeli do OKE zostały przesłane w wymaganym terminie wykazy zdających, którzy ukończyli szkołę. Została także wysłana informacja o ustalonej przez dyrektora OKE procedurze wglądu zdających do kart odpowiedzi, kart oceny i rezultatów w postaci dokumentacji.

Do osób, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe i eksternów, zostały przesłane na adres wskazany do korespondencji:

- świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie – do tych, którzy zdali egzamin zawodowy,
- informacja o wyniku egzaminu – do tych, którzy nie zdali egzaminu zawodowego.

8. UDOSTĘPNIENIE DO WGLĄDU MATERIAŁÓW EGZAMINACYJNYCH

Wnioski o udostępnienie do wglądu materiałów egzaminacyjnych złożyło do dnia 20 listopada bieżącego roku 852 zdających egzamin w 2018 r. (905 wniosków, gdyż 53 osoby złożyły wnioski o wgląd do egzaminu z dwóch kwalifikacji). Wszyscy zainteresowani otrzymali informacje o miejscu i terminie wglądu. Przygotowano komplety materiałów egzaminacyjnych: karty odpowiedzi z części pisemnej z dokumentacją pomocniczą: arkuszami, kluczami odpowiedzi oraz arkusze z rezultatami w postaci dokumentacji z części praktycznej egzaminu z zasadami oceniania i z kartami oceny. Na wgląd zgłosiło się 784 osób. Po wglądzie złożono 453 wniosków o weryfikację sumy punktów. Weryfikacja sumy punktów nastąpiła w 64 przypadkach, w których zmieniono wynik egzaminu.

Tabela 8. Zestawienie wniosków o wgląd złożonych w 2018 r. do Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu oraz wniosków o weryfikację sumy punktów

Termin egzaminu	Liczba złożonych wniosków o wgląd			Liczba złożonych wniosków o weryfikację sumy punktów		Wyniki weryfikacji - zmiana sumy punktów
	część pisemna	część praktyczna	obie części	część pisemna	część praktyczna	
styczeń – luty 2018	27	394	23	19	226	36
czerwiec – lipiec 2018 r.	35	367	18	10	198	28
łącznie w roku 2018	864			453		64

